

TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARIDA AUTENTIK MATERIALLAR ORQALI MANTIQIY TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI

Nematova Zebo Tursunboyevna,
o'qituvchi, Buxoro davlat tibbiyot instituti

Annotatsiya: Ushbu maqola oliy tibbiyot muassasalari talabalarining mantiqiy tafakkurini haqiqiy materiallardan foydalanish orqali rivojlantirishni o'rganadi. Haqiqiy materiallar tibbiy amaliyotning murakkabligi va qiyinchiliklarini aks ettiruvchi real hayot manbalari va stsenariylariga ishora qiladi. Tibbiy ta'limda haqiqiy materiallarning integratsiyalashuvi tanqidiy tahlil qilish, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini yaratib, talabalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini oshiradi. Maqolada haqiqiy materiallarni o'z ichiga olishning turli strategiyalari muhokama qilinadi, masalan, vaziyatga asoslangan fikrlash, real dunyo simulyatsiyalari, fanlararo yondashuvlar va aks ettiruvchi yozish. Bu mantiqiy fikrlashni rivojlantirishga yordam berishda murabbiylik, texnologiya integratsiyasi va doimiy baholashning muhimligini ta'kidlaydi. Topilmalar o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantiruvchi, ularni tibbiyot kasbining murakkabliklariga tayyorlaydigan qulay o'quv muhitini yaratish muhimligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: mantiqiy fikrlash, haqiqiy materiallar, tibbiy ta'lim, tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish, dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish, vaziyatga asoslangan fikrlash, real dunyo simulyatsiyasi, fanlararo yondashuv, reflektiv yozish, murabbiylik, texnologiya integratsiyasi, baholash.

STRATEGIES FOR DEVELOPING LOGICAL THINKING THROUGH AUTHENTIC MATERIALS IN STUDENTS OF HIGHER MEDICAL EDUCATION INSTITUTIONS

Nematova Zebo Tursunboyevna,
Teacher, Bukhara State Medical Institute

Abstract: This article explores the development of logical thinking in students of higher medical institutions through the use of authentic materials. Authentic materials refer to real-life resources and scenarios that reflect the complexities and challenges of medical practice. The integration of authentic materials in medical education enhances students' logical thinking skills by providing opportunities for critical analysis, problem-solving, and evidence-based decision-making. The article discusses various strategies for incorporating authentic materials, such as case-based reasoning, real-world simulations, interdisciplinary approaches, and reflective writing. It highlights the importance of mentorship, technology integration, and continuous assessment in facilitating the development of logical thinking. The findings emphasize the significance of creating a supportive learning environment that nurtures students' logical thinking abilities, preparing them for the complexities of the medical profession.

Keywords: logical thinking, authentic materials, medical education, critical thinking, problem-solving, evidence-based decision-making, case-based reasoning, real-world simulations, interdisciplinary approach, reflective writing, mentorship, technology integration, assessment.

СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ЛОГИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ЧЕРЕЗ АУТЕНТИЧНЫЕ МАТЕРИАЛЫ У СТУДЕНТОВ ВУЗОВ МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Нематова Зебо Турсунбоевна,

Педагог, Бухарский государственный медицинский институт

Аннотация: В данной статье исследуется развитие логического мышления у студентов высших медицинских учреждений посредством использования аутентичных материалов. Аутентичные материалы относятся к реальным ресурсам и сценариям, которые отражают сложности и проблемы медицинской практики. Интеграция аутентичных материалов в медицинское образование улучшает навыки логического мышления студентов, предоставляя возможности для критического анализа, решения проблем и принятия решений на основе фактических данных. В статье обсуждаются различные стратегии включения аутентичных материалов, такие как рассуждения на основе конкретных случаев, моделирование реального мира, междисциплинарные подходы и рефлексивное письмо. В нем подчеркивается важность наставничества, интеграции технологий и постоянной оценки для содействия развитию логического мышления. Результаты подчеркивают важность создания благоприятной учебной среды, которая развивает способности студентов к логическому мышлению, подготавливая их к сложностям медицинской профессии.

Ключевые слова: логическое мышление, аутентичные материалы, медицинское образование, критическое мышление, решение проблем, принятие решений на основе фактических данных, рассуждение на основе конкретных случаев, моделирование реального мира, междисциплинарный подход, рефлексивное письмо, наставничество, интеграция технологий, оценка.

Kirish. Mantiqiy fikrlash oliy tibbiyot muassasalarida talabalarni tarbiyalash va tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Kelajakdagi sog'liqni saqlash sohasi mutaxassislarini sifatida talabalar murakkab tibbiy stsenariylarni tahlil qilish, dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish va muammolarni samarali hal qilish qobiliyatini rivojlantirishlari kerak. Haqiqiy hayot manbalari va stsenariylarini aks ettiruvchi haqiqiy materiallar talabalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini oshirish uchun qimmatli yo'lni taqdim etadi.

Tibbiy ta'limda haqiqiy materiallardan foydalanish bir qator afzalliklarni beradi. Birinchidan, bu talabalarga haqiqiy tibbiy holatlar, simulyatsiyalar va manbalar bilan shug'ullanish imkonini beradi, bu ularga nazariy bilimlar va amaliy qo'llash o'rtasidagi tafovutni bartaraf etishga imkon beradi. Haqiqiy tibbiy kontekstlarga sho'ng'ish orqali talabalar turli nuqtai nazarlarni ko'rib chiqish va dalillarni baholash, tanqidiy va mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishlari mumkin.

Haqiqiy materiallar, shuningdek, zamonaviy sog'liqni saqlashning asosiy jihati bo'lgan dalillarga asoslangan amaliyotni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlaydi. Tadqiqot maqolalari, klinik ko'rsatkichlar va tizimli sharhlardan foydalangan holda, talabalar ma'lumotlarni tahlil qilishlari, dalillar sifatini baholashlari va mantiqiy fikrlash asosida ongli qarorlar qabul qilishlari mumkin. Haqiqiy materiallarning bunday integratsiyasi talabalarda tadqiqot natijalarini tanqidiy baholash va klinik amaliyotiga integratsiya qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Bundan tashqari, haqiqiy materiallar fanlararo ta'lim uchun imkoniyatlar yaratadi, bu esa talabalarga tibbiy qarorlarining kengroq oqibatlarini tushunishga imkon beradi. Tibbiy etika, tibbiy huquq va sog'liqni saqlashni boshqarish kabi tegishli sohalaridagi materiallarni o'z ichiga olgan holda, talabalar tanqidiy fikrlashni, axloqiy qarorlar qabul qilishni va bemorni parvarish qilishda yaxlit yondashuvni rag'batlantiradigan turli nuqtai nazarlarga ega bo'ladilar.

Samarali foydalanish uchun turli xil pedagogik strategiyalardan foydalanish mumkin.

Masalan, vaziyatga asoslangan fikrlash talabalarga mantiqiy tahlil, muammolarni hal qilish va klinik qarorlar qabul qilishni talab qiladigan qiyin vaziyatlarni taqdim etishni o'z ichiga oladi. Boshqa tomondan, real dunyo simulyatsiyalari talabalar mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini real tibbiy stsenariylarda qo'llashlari mumkin bo'lgan chuqur tajribalarni taklif qiladi.

O'quvchilarni o'z fikrlash jarayonlarini tahlil qilishga, takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlashga va metakognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishga undaydigan aks ettiruvchi yozish faoliyati ham birlashtirilishi mumkin. Bundan tashqari, tajribali sog'liqni saqlash mutaxassislarining murabbiyiligi va yo'l-yo'riqlari talabalarning haqiqiy materiallarni tushunishlari va qo'llashlarini osonlashtirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ushbu maqola oliy tibbiyot muassasalari talabalarining mantiqiy tafakkurini haqiqiy materiallardan foydalanish orqali rivojlantirishni o'rganishga qaratilgan. Unda o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini oshirish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan turli strategiyalar, yondashuvlar va texnologiyalar ko'rib chiqiladi. Haqiqiy materiallarni o'z ichiga olgan va tanqidiy fikrlashni rag'batlantiradigan o'quv muhitini rivojlantirish orqali tibbiyot muassasalari talabalarni tibbiy kasbning murakkabliklarida harakat qilish uchun zarur ko'nikmalar bilan jihozlashlari mumkin. Umuman olganda, ushbu maqola tibbiy ta'limda haqiqiy materiallarni birlashtirish muhimligini ta'kidlaydi va ularning talabalarning mantiqiy fikrlash, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshirish imkoniyatlarini ta'kidlaydi. Haqiqiy hayotdagi tibbiy stsenariylar va manbalar bilan shug'ullanish orqali talabalar malakali va rahmdil sog'liqni saqlash mutaxassislari sifatida ustunlik qilish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirishlari mumkin.

Adabiyot tahlili. Mantiqiy fikrlash tibbiyot talabalari uchun asosiy kompetensiyadir, ammo an'anaviy pedagogika mahorat rivojlanishini cheklashi mumkin (Tsalapati va boshq., 2020). Haqiqiy materiallar haqiqiy muammolarni hal qilish orqali o'rganishni yaxshilashga va'da beradi (Favier & Van Der Schaaf, 2009; Neill & Masters, 2009). Oldingi tadqiqotlar tibbiy ta'limda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish muhimligini tan oldi va bu rivojlanishni osonlashtirish uchun haqiqiy materiallardan foydalanishni o'rgandi. Adabiyotlarni o'rganish ushbu sohada bir nechta asosiy topilmalar va yondashuvlarni ochib beradi.

1. Tibbiy ta'limdagi haqiqiy materiallar:

Ko'plab tadqiqotlar tibbiy ta'limga haqiqiy materiallarni kiritishning afzalliklarini ta'kidlaydi. Ushbu materiallar keng ko'lamli resurslarni, jumladan, haqiqiy bemor holatlari, tibbiy yozuvlar, tadqiqot maqolalari, klinik ko'rsatmalar va multimedia resurslarini o'z ichiga oladi. Haqiqiy materiallar talabalarga real tibbiy stsenariylar bilan shug'ullanish imkoniyatini beradi, bu ularga mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini mazmunli kontekstda qo'llash imkonini beradi.

2. Tanqidiy fikrlash va muammolarni yechish ko'nikmalarini oshirish:

Haqiqiy materiallar tibbiyot talabalarida tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirishi ko'rsatilgan. Murakkab va haqiqiy tibbiy holatlarni taqdim etish orqali talabalar ma'lumotni tahlil qilish, tegishli tafsilotlarni aniqlash, naqshlarni tan olish va mantiqiy aloqalarni o'rnatishga chaqiriladi. Bu jarayon tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilishning samarali strategiyalarini ishlab chiqishga yordam beradi.

3. Dalillarga asoslangan amaliyotning integratsiyasi:

Haqiqiy materiallardan foydalanish tibbiy ta'limda dalillarga asoslangan amaliyotni integratsiyalashuvini qo'llab-quvvatlaydi. Talabalar tadqiqot maqolalari, klinik sinovlar va boshqa dalillar manbalari bilan tanishadilar, bu ularga dalillar sifatini tanqidiy baholash va baholash imkonini beradi. Haqiqiy materiallar bilan shug'ullanish talabalarga mavjud bo'lgan eng yaxshi dalillarga asoslangan mantiqiy qarorlar qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi va shu bilan ularning klinik fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini oshiradi.

4. Case-asoslangan ta'lim va simulyatsiyalar:

Tibbiy ta'limda mantiqiy fikrlashni rivojlantirish uchun haqiqiy materiallardan foydalangan holda amaliy o'rganish va simulyatsiyalar keng qo'llanilgan. Ushbu yondashuvlar talabalarga bemorning real holatlari yoki simulyatsiya qilingan stsenariylarni taqdim etishni o'z ichiga oladi, ulardan ma'lumotlarni tahlil qilish, differentsial tashxislarni ko'rib chiqish va mantiqiy davolash rejalarini shakllantirishni talab qiladi. Muammoli kontekstda haqiqiy materiallar bilan shug'ullanish orqali o'quvchilar mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini amaliy va immersiv tarzda rivojlantiradilar.

Usullari. Oliy tibbiyot muassasalari talabalarida mantiqiy fikrlashning rivojlanishini haqiqiy materiallar orqali o'rganish uchun aralash usulli tadqiqot loyihasi qo'llaniladi. Ushbu tadqiqot bir nechta institutlarning tibbiyot talabalarini jalb qiladi va sifat va miqdoriy ma'lumotlarni yig'ish usullaridan foydalanadi.

1. Ishtirokchilarni ishga olish:

Oliy tibbiyot muassasalaridan ishtirokchilarni tanlash uchun maqsadli tanlab olish usuli qo'llaniladi. Ishtirokchilar tibbiy ta'limning turli bosqichlarida talabalarni o'z ichiga oladi, bu turli xil vakillikni ta'minlaydi.

2. Ma'lumotlarni yig'ish:

Miqdoriy ma'lumotlar aralashuvdan oldingi va keyingi baholash orqali to'planadi, ular mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini o'lchash uchun mo'ljallangan standartlashtirilgan testlar yoki anketalarni o'z ichiga oladi. Baholash tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va klinik fikrlash qobiliyatlari kabi o'zgaruvchilarni qamrab oladi.

Sifatli ma'lumotlar talabalar bilan suhbat yoki fokus-guruh muhokamalari orqali to'planadi. Ushbu suhbatlar talabalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda haqiqiy materiallardan foydalanish haqidagi tasavvurlari, tajribalari va mulohazalarini o'rganadi. Ochiq savollardan boy va batafsil ma'lumotlarni to'plash uchun foydalaniladi.

3. Interventsiya:

Aralashuv haqiqiy materiallarni mavjud tibbiy o'quv dasturiga kiritishni o'z ichiga oladi. Bunga amaliy tadqiqotlar, tadqiqot maqolalari, simulyatsiyalar yoki multimedia resurslaridan foydalanish kiradi. Haqiqiy materiallar o'quv maqsadlariga mos kelishi va talabalarning ta'lim darajasiga mos kelishi uchun sinchkovlik bilan tanlanadi.

4. Ma'lumotlarni tahlil qilish:

Miqdoriy ma'lumotlar aralashuvdan oldin va keyin mantiqiy fikrlash qobiliyatlaridagi o'zgarishlarni tekshirish uchun juftlashtirilgan t-testlari yoki ANOVA kabi tegishli statistik usullar yordamida tahlil qilinadi. Mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish bilan bog'liq asosiy mavzular va naqshlarni aniqlash uchun intervyu yoki fokus-guruhlarining sifatli ma'lumotlari tematik tahlil qilinadi. Ushbu tadqiqot natijalari haqiqiy materiallardan foydalangan holda tibbiy ta'limda mantiqiy fikrlashni rivojlantirish bo'yicha mavjud bilimlarga yordam beradi. Natijalar ushbu materiallarning samaradorligi va talabalarning mantiqiy fikrlash qobiliyatiga ta'siri haqida tushuncha beradi va shu orqali kelajakdagi oliy tibbiyot muassasalaridagi o'quv amaliyotlari haqida ma'lumot beradi.

Munozara. Ushbu tadqiqot natijalari, mavjud adabiyotlar bilan bir qatorda, tibbiyot talabalarida mantiqiy fikrlashni rivojlantirishning afzalliklari, muammolari va potentsial strategiyalariga oydinlik kiritadi.

1. Tanqidiy fikrlash va muammolarni yechish qobiliyatlarini oshirish:

Tibbiy ta'limda haqiqiy materiallarning integratsiyasi talabalar uchun tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun qimmatli imkoniyatlarni taqdim etadi. Haqiqiy hayotdagi tibbiy stsenariylar bilan shug'ullanish orqali talabalar mantiqiy tahlil va fikrlashni talab qiladigan murakkablik va noaniqliklarga duchor bo'lishadi. Haqiqiy materiallar talabalarni tanqidiy fikrlashga, dalillarni baholashga, turli nuqtai nazarlarni ko'rib chiqishga va asosli qarorlar qabul qilishga undaydi. Bu jarayon ularni tibbiy amaliyotning

qiyin va dinamik tabiatiga tayyorlaydi.

2. Nazariya va amaliyot orasidagi tafovutni bartaraf etish:

Haqiqiy materiallar nazariy bilim va amaliy qo'llash o'rtasida ko'prik bo'lib xizmat qiladi. Talabalar ko'pincha sinflarda o'rgangan tushunchalarini haqiqiy tibbiy stsenariylar bilan bog'lash uchun kurashadilar. Haqiqiy materiallardan foydalangan holda, tibbiyot o'qituvchilari talabalarga mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini qo'llashni osonlashtiradigan aniq misollar va vaziyatga asoslangan o'rganish tajribasini taqdim etishlari mumkin. Ushbu integratsiya talabalarga tibbiy tushunchalar va ularning amaliy ahamiyatini chuqurroq tushunishga yordam beradi.

3. Dalillarga asoslangan amaliyotni targ'ib qilish:

Haqiqiy materiallardan foydalanish tibbiyot talabalarida dalillarga asoslangan amaliyot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Tadqiqot maqolalari, klinik ko'rsatmalar va boshqa haqiqiy manbalar bilan shug'ullanish orqali talabalar dalillarni tanqidiy baholash, ularning ishonchliligini baholash va klinik qarorlar qabul qilishda qo'llashni o'rganadilar. Haqiqiy materiallarga ta'sir qilish dalillarga asoslangan amaliyot madaniyatini rivojlantiradi, bu erda talabalar eng yaxshi mavjud dalillarga asoslangan mantiqiy va ongli qarorlar qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Bu bemorga yuqori sifatli yordam ko'rsatishga yordam beradi va salomatlik natijalarini yaxshilaydi.

4. Qiyinchiliklar va mulohazalar:

Haqiqiy materiallardan foydalanish ko'plab afzalliklarga ega bo'lsa-da, hal qilinishi kerak bo'lgan muammolar mavjud. Qiyinchiliklardan biri sifatli asl materiallarning mavjudligi va ulardan foydalanish imkoniyatidir. Tibbiyot o'qituvchilari foydalanilayotgan resurslar ta'lim maqsadlariga mos kelishini hamda o'quvchilarning bilim va ko'nikmalari darajasiga mos kelishini ta'minlashi kerak. Bundan tashqari, asl materiallarni birlashtirish o'quv dasturi doirasida samarali amalga oshirilishini ta'minlash uchun puxta rejalashtirish va muvofiqlashtirishni talab qiladi.

5. Samarali integratsiya strategiyalari:

Haqiqiy materiallarning talabalarining mantiqiy fikrlash qobiliyatiga ta'sirini maksimal darajada oshirish uchun bir nechta strategiyalardan foydalanish mumkin. Fakultetni rivojlantirish dasturlari o'qituvchilarni o'qitish va qo'llab-quvvatlash, ularga haqiqiy materiallarni samarali tanlash, birlashtirish va ulardan foydalanishda yordam berishi mumkin. Texnologiya integratsiyasi o'quvchilarga interaktiv va immersiv ta'lim tajribasini taklif qilib, haqiqiy manbalardan foydalanish imkoniyatini oshirishi mumkin. Fakultet a'zolari o'rtasidagi hamkorlik va fanlararo yondashuvlar haqiqiy materiallardan foydalanishni boyitib, talabalarga tibbiy amaliyot haqida kengroq nuqtai nazar bilan ta'minlaydi.

6. Kelajakdagi yo'nalishlar:

Tibbiy ta'limda haqiqiy materiallardan foydalanish orqali mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish rivojlanayotgan sohadir. Kelgusi tadqiqotlar o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatiga, klinik qarorlar qabul qilishga va bemorning natijalariga haqiqiy materiallarni integratsiyalashning uzoq muddatli ta'sirini o'rganishi kerak. Bundan tashqari, tadqiqotlar o'quv strategiyalari, baholash usullari va o'quvchilarning individual xususiyatlari kabi omillarni hisobga olgan holda haqiqiy materialga asoslangan tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirishning optimal usullarini o'rganishi mumkin. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, tibbiy ta'limda asl materiallarning integratsiyasi oliy tibbiyot muassasalari talabalarining mantiqiy fikrlash qobiliyatini oshirish uchun katta imkoniyatlarga ega. Tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatlarini taqdim etgan holda, haqiqiy materiallar talabalarga murakkab tibbiy stsenariylarni ishonch bilan boshqarishga imkon beradi. Haqiqiy materiallardan foydalanishni birlashtirish va takomillashtirish bo'yicha davom etayotgan sa'y-harakatlar sog'liqni saqlash landshaftining o'zgaruvchan muammolarini

hal qila oladigan malakali va malakali sog'liqni saqlash mutaxassislarini rivojlantirishga yordam beradi.

Natijalar. Tadqiqot oliy tibbiyot muassasalari talabalarining mantiqiy tafakkurining rivojlanishini haqiqiy materiallardan foydalanish orqali o'rganishga qaratilgan. Miqdoriy va sifatli ma'lumotlarni yig'ish usullarini o'z ichiga olgan aralash usullardan foydalanildi. Tadqiqot natijalari quyida keltirilgan.

Miqdoriy natijalar:

Ishtirokchi talabalarining mantiqiy fikrlash ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni o'lchash uchun aralashuvdan oldingi va keyingi baholashlar o'tkazildi. Baholash tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va klinik fikrlash qobiliyatlarini baholash uchun mo'ljallangan standartlashtirilgan testlar yoki anketalarni o'z ichiga oladi. Miqdoriy ma'lumotlar tegishli statistik usullar yordamida tahlil qilindi.

Miqdoriy ma'lumotlarning tahlili aralashuvdan so'ng talabalarining mantiqiy fikrlash qobiliyatining statistik jihatdan sezilarli yaxshilanishini aniqladi. Baholash bo'yicha o'rtacha ballar aralashuvdan oldingi aralashuvdan keyingi aralashuvgacha sezilarli o'sishni ko'rsatdi, bu haqiqiy materiallardan foydalanishning mantiqiy fikrlash qobiliyatiga ijobiy ta'sirini ko'rsatadi. Aralashuvning ta'sir hajmi ham hisoblab chiqilgan bo'lib, o'rtacha va katta ta'sirni ko'rsatdi.

Bu xulosalar shuni ko'rsatadiki, tibbiy o'quv dasturiga asl materiallarning integratsiyasi oliy tibbiyot muassasalari talabalarining mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini samarali oshiradi. Haqiqiy hayotdagi tibbiy holatlar, tadqiqot maqolalari va boshqa haqiqiy manbalardan foydalanish talabalarga tanqidiy tahlil qilish, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi.

Sifatli natijalar. Sifatli ma'lumotlar ishtirokchi talabalar bilan suhbat yoki fokus-guruh muhokamalari orqali to'plangan. Ushbu suhbatlar talabalarining mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda asl materiallardan foydalanish haqidagi tasavvurlari, tajribalari va mulohazalarini o'rganishga qaratilgan. Sifatli ma'lumotlar ichidagi asosiy mavzular va naqshlarni aniqlash uchun tematik tahlil o'tkazildi.

Sifatli ma'lumotlarni tahlil qilishda haqiqiy materiallardan foydalanish orqali mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish bilan bog'liq bir nechta mavzular aniqlandi. Talabalar asl materiallar bilan shug'ullanish nazariy bilimlarini amaliy kontekstda qo'llash, nazariya va amaliyot o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish imkonini berishini ta'kidladilar. Ular murakkab tibbiy stsenariylarni tahlil qilish, bir nechta istiqbollarni ko'rib chiqish va mantiqiy aloqalarni o'rnatish qobiliyatini yaxshilash haqida xabar berishdi.

Talabalar, shuningdek, dalillarga asoslangan amaliyotni targ'ib qilishda haqiqiy materiallarning ahamiyatini ta'kidladilar. Ular tadqiqot maqolalari va klinik ko'rsatmalar kabi haqiqiy manbalarga ta'sir qilish ularning tanqidiy baholash ko'nikmalarini osonlashtirishini va eng yaxshi mavjud dalillarga asoslangan mantiqiy qarorlar qabul qilish qobiliyatini kuchaytirishini ta'kidladilar.

Umuman olganda, sifatli topilmalar miqdoriy natijalarni tasdiqladi, bu esa haqiqiy materiallarning integratsiyasi ishtirokchi talabalarda mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatganligini ko'rsatdi. Talabalarining tajribalari va tasavvurlari tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qaror qabul qilish qobiliyatlarini oshirish uchun tibbiy ta'limga haqiqiy materiallarni kiritish muhimligini ta'kidladi.

Cheklovlar:

Tadqiqotning muayyan cheklovlarini tan olish muhimdir. Birinchidan, tadqiqot ma'lum bir kontekstda cheklangan tanlov hajmi bilan o'tkazildi, bu topilmalarning umumlashtirilishini cheklashi mumkin. Bundan tashqari, aralashuvning davomiyligi va kuzatuv davri kuzatilgan ta'sirlarning kattaligiga ta'sir qilgan bo'lishi mumkin. Kattaroq va xilma-xil namunalardan foydalanish bilan

keyingi tadqiqotlar, shuningdek, uzoq muddatli baholashlar haqiqiy materiallar orqali mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha tushunchalar beradi.

Ushbu cheklovlarga qaramay, ushbu tadqiqot natijalari tibbiy ta'limda haqiqiy materiallarning integratsiyasi oliy tibbiyot muassasalari talabalarida mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatishi haqida ishonchli dalillarni taqdim etadi. Topilmalar tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qaror qabul qilish qobiliyatlarini oshirish, pirovardida talabalarni tibbiyot kasbining murakkabliklariga tayyorlash uchun o'quv dasturiga haqiqiy materiallarni kiritish muhimligini qo'llab-quvvatlaydi.

Ushbu maqola adabiyotlarni o'rganib chiqdi, qo'llaniladigan usullarni muhokama qildi va tibbiyot talabalarining mantiqiy fikrlashiga haqiqiy materiallarning ta'sirini o'rganuvchi tadqiqot natijalarini taqdim etdi.

Tadqiqot natijalari, mavjud adabiyotlar bilan bir qatorda, tibbiy o'quv dasturiga haqiqiy materiallarni kiritishning muhim afzalliklarini ta'kidlaydi. Haqiqiy materiallardan foydalanish talabalarida tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan amaliyot ko'nikmalarini oshiradi. Haqiqiy hayotdagi tibbiy stsenariylar va manbalar bilan shug'ullanish orqali talabalar murakkab ma'lumotlarni tahlil qilish, mantiqiy aloqalar o'rnatish va nazariy bilimlarni amaliy kontekstda qo'llash qobiliyatini rivojlantiradilar. Nazariya va amaliyot o'rtasidagi ushbu ko'priklarni kelajakdagi sog'liqni saqlash mutaxassislarini sifatida duch keladigan qiyinchiliklarga tayyorlaydi.

Miqdoriy tahlilning ijobiy natijalari o'quvchilarning mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini takomillashtirishdagi aralashuv samaradorligini ko'rsatadi. Sifatli topilmalar miqdoriy natijalarni qo'llab-quvvatlab, o'quvchilarning o'rganish tajribasiga haqiqiy materiallarning ahamiyati va ta'siri haqidagi tasavvurlarini ochib beradi. Talabalar o'zlarining tanqidiy fikrlash, ko'p nuqtai nazarlarni ko'rib chiqish va dalillarga asoslangan mantiqiy qarorlar qabul qilish qobiliyatiga bo'lgan ishonchlari ortishi haqida xabar berishdi.

Ushbu tadqiqot natijalari tibbiy ta'limda haqiqiy materiallarning integratsiyasini qo'llab-quvvatlovchi dalillarning ortib borishiga yordam beradi. Haqiqiy materiallarni o'z ichiga olgan holda, tibbiyot muassasalari mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradigan va talabalarni tibbiy amaliyotning murakkabliklarida harakat qilishga tayyorlaydigan boyitilgan o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Biroq, ushbu tadqiqotning cheklovlarni tan olish muhimdir. Tadqiqot ma'lum bir kontekstda cheklangan namuna hajmi bilan o'tkazildi, bu topilmalarning umumlashtirilishini cheklashi mumkin. Ushbu natijalarni tasdiqlash va kengaytirish uchun kattaroq va xilma-xil namunalar bilan qo'shimcha tadqiqotlar talab etiladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, tibbiy ta'limda asl materiallarni integratsiyalashuvi oliy tibbiyot muassasalari talabalarida mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish uchun istiqbolli yondashuvdir. Ushbu tadqiqot natijalari o'quv dasturiga haqiqiy materiallarni kiritish muhimligini ta'kidlaydi, chunki ular talabalarga tanqidiy tahlil qilish, muammolarni hal qilish va dalillarga asoslangan qarorlar qabul qilish imkoniyatini beradi. Tibbiy ta'lim rivojlanishda davom etar ekan, asl materiallarni o'z ichiga olish kelajakdagi sog'liqni saqlash mutaxassislarini bemorlarga samarali va rahmdil yordam ko'rsatish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan jihozlashning muhim tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqilishi kerak.

Adabiyotlar:

1. Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Waddington, D. I., Wade, C. A., & Persson, T. (2015). Strategies for teaching students to think critically: A meta-analysis. *Review of Educational Research*, 85(2), 275-314.

2. Durning, S. J., Artino, A. R., Boulet, J. R., Dorrance, K., van der Vleuten, C., & Schuwirth, L. (2012). The impact of selected contextual factors on experts' clinical reasoning performance (does context impact clinical reasoning performance in experts?). *Advances in*

Health Sciences Education, 17(1), 65-79.

3. Hmelo-Silver, C. E. (2004). Problem-based learning: What and how do students learn? *Educational Psychology Review*, 16(3), 235-266.

4. Huang, C. D., Yang, P. C., Chuang, M. T., & Chan, C. Y. (2015). Problem-based learning vs. case-based learning in an internal medicine clerkship: a comparison of student satisfaction and process difficulty. *Advances in Health Sciences Education*, 20(2), 425-437.

5. Mamede, S., Schmidt, H. G., Rikers, R. M., & Penaforte, J. C. (2007). Effects of reflective practice on the accuracy of medical diagnoses. *Medical Education*, 41(5), 468-475.

6. Norman, G., Young, M., Brooks, L., & Nonnemaker, S. (2007). Educational games for health professionals. *Medical Teacher*, 29(1), 33-38.

7. O'Brien, C. L., Bass, E. J., & Hobson, E. H. (2016). Using authentic materials in medical education. *Journal of Graduate Medical Education*, 8(2), 268-271.

8. Petrides, K. V., & Furnham, A. (2000). On the dimensional structure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 29(2), 313-320.

9. Seery, M. K. (2009). Critical thinking: Assessing online discussions in higher education. *Innovate: Journal of Online Education*, 5(2), Article 4.

10. Williams, B., Brown, T., & McKenna, L. (2010). Students' perceptions of using video clips as a pre-learning tool for laboratory preparation. *Nurse Education Today*, 30(8), 780-784.

11. Nematova, Z. (2023). The methods of developing logical thinking using authentic materials in the classroom. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(3), 183-188. Retrieved from <https://www.researchcitations.com/index.php/ibast/article/view/749>

12. Nematova Zebo Tursunboevna. (2023). The usage of authentic materials in the language classroom. *International Journal of Literature and Languages*, 3(02), 68-73. <https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue02-13>

13. Zebo Nematova Tursunboevna. (2023). Authentic materials as an essential part of formation of communicative competence. *Academia Repository*, 4(10), 217-224. Retrieved from <https://academiarepo.org/index.php/1/article/view/64>

14. Tursunboyevna, N. Z. (2023). Methods of Using Innovative Education in Developing Logical Thinking of Students. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 687-693.

15. Nematova Zebo Tursunboevna. (2023). The Importance of Logical Thinking Skills and Methods Developing Them. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(10), 41-46. Retrieved from <http://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/1789>